

je vůči prodávateli ihned účinná, vůči kupiteli však jen tehdy, bude-li mu koupený pozemek odevzdán knihovně do dvou měsíců bez závad.

(Rozh. ze dne 17. února 1937, R II 25/37.)

Kupitel Jindřich F. zažádal u knihovního soudu, aby podle kupní smlouvy byl ve vložce č. 25 v J. odepsán pozemek č. 655 louka, jež koupil, a zapsán do nové vložky za současného přenesení všech knihovních závad a aby bylo pro něho vloženo právo vlastnické k uvedenému pozemku. První soud žádosti nevyhověl, rekursní soud rozhodl podle knihovní žádosti.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Rekursnímu po případě dovolacímu soudu, došla-li ho věc přípustným opravným prostředkem, je z úřadu přihlížeti k tomu, zda knihovní žádost vyhovuje náležitostem § 94, odst. 1, č. 1 až 4 knih. zák. (rozh. č. 11848 Sb. n. s.). V předložené kupní smlouvě je v odstavci X výslovně stanoveno, že právní účinnost smlouvy nastává pro prodávatele ihned, pro kupitele však teprve, bude-li mu prodaný pozemek odevzdán knihovně do dvou měsíců bez závad. V knihovní žádosti žádá však kupitel za odepsání koupeného pozemku parc. č. 655 z vl. č. 25 v J. a jeho zapsání do nové vložky za současného přenesení všech knihovních závad. Vznikají tedy pochybnosti, zda podle dotčeného odstavce X nastala právní účinnost kupní smlouvy v příčině kupitele a zda proto je knihovní žádost odůvodněna obsahem předložené kupní smlouvy (§ 94, odst. 1, č. 3 knih. zák.). Na to poukazují prodávatelé aspoň nepřímou, tvrdíce, že ke skutečnému uzavření kupní smlouvy nedošlo, takže toto jejich tvrzení má aspoň zčásti oporu v uvedeném odstavci X kupní smlouvy, (§ 126, odst. 2, knih. zák.). Proto již z toho důvodu bylo dovolacímu rekursu vyhověno a obnoveno zamítavé usnesení soudu první stolice.

Čís. 15829.

Proti žalobě o neúčinnost rozhodčího výroku se lze bránit námitkou, že po vynesení rozhodčího výroku došlo mezi stranami k narovnání obsahem shodnému s rozhodčím výrokem, jež bylo splněno.

(Rozh. ze dne 17. února 1937, Rv II 457/35.)

Proti žalobě o neúčinnost rozhodčího výroku, odůvodňované tím, že rozhodčí výrok nebyl podepsán všemi rozhodci (§ 595 č. 3 c. ř. s.), namítl žalovaný mimo jiné, že není vůbec rozhodčího výroku, o jehož neúčinnost jest žalováno, poněvadž po ústním prohlášení rozhodčího výroku došlo mezi stranami k narovnání (§ 1380 obč. zák.) téhož obsahu, jaký měl rozhodčí výrok, jež on (žalovaný) splnil, zaplativ do podání ža-

loby celou porovnanou částku až na 1 Kč, kterou také nabídl žalobci za sporu, ale ten ji nepřijal. Nižší soudy uznaly podle žaloby, poněvadž vyhotovení rozhodčího výroku nebyla podepsána všemi rozhodci, takže jest tu důvod neúčinnosti rozhodčího výroku podle § 595 č. 3 c. ř. s.

Nejvyšší soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Zda jsou splněny hmotněprávní předpoklady žalobního nároku, zkoumá soudce jen na podkladě přednesu stran a proto řešení otázky, zda tyto hmotněprávní předpoklady jest pokládati za pravdivé, závisí na dispozici stran. Avšak otázku, zda-li strana jest vůbec oprávněna v jednotlivém případě se dovolávati právní ochrany státu a žádati, aby soud vynesl rozhodnutí o určitém soukromoprávním nároku, jest řešiti s hlediska veřejnoprávního, takže to nepodléhá dispozici stran. Soud není povinen vydávati rozhodnutí, která by měla jen čistě akademický a nikoli též praktický, hospodářský význam. Není předpisu, z něhož by bylo lze dovoditi, že soud nesmí přihlížeti k okolnostem, které žalovaný v tomto sporu přednesl na svou obranu ve smyslu posléz uvedeném. Hlavním účelem žaloby o neúčinnost rozhodčího výroku (§§ 595 a 596 c. ř. s.) jest, aby žalobce, dosáhne-li neúčinnosti rozhodčího výroku, mohl pak po případě svůj nárok, jenž byl předmětem rozhodčího výroku, uplatniti sporem před řádným soudem. Uznal-li žalobce výrok rozhodčí za správný, nebo byl-li jeho obsah převzat do narovnání, sjednaného mezi žalobcem a žalovaným, a splnil-li žalovaný závazek jemu takto uložený, pak pominul účel, který sleduje žaloba o neúčinnost rozhodčího výroku, poněvadž žalobcův nárok zaplacením zanikl a tím pominul i jeho zájem na soudním rozhodnutí o neúčinnosti rozhodčího výroku. Pak by tu scházel procesní předpoklad pro rozhodování soudu o tom, zda rozhodčí výrok pozbyl účinnosti podle § 595 c. ř. s. nebo ne. Poněvadž se nižší soudy nezabývaly věcně námitkou žalovaného, zda došlo mezi stranami k narovnání podle § 1380 obč. zák., a nezjišťovaly okolnosti žalovaným v tom směru tvrzené, pokládajíce je za bezvýznamné, a protože vada ta sahá až do první stolice, bylo podle § 510, odst. 1, c. ř. s. zrušiti i rozsudky obou nižších soudů. Bude-li prokázáno, že uvedený přednes žalovaného jest pravdivý, bylo by žalobu zamítnouti. Nebude-li prokázáno, byla by tu ovšem dána neúčinnost napadeného výroku podle § 595 č. 3 c. ř. s.

Čís. 15830.

K otázce přípustnosti novot v dovolacím řízení ve smyslu § 504, odst. 2, c. ř. s.

(Rozh. ze dne 18. února 1937, Rv I 844/34.)

Žalobce se domáhá výroku, že narovnání ujednané se žalovanou obcí jest neplatné, poněvadž je ujednal ve stavu úplné vyčerpanosti, po němž padl do mdlob. Teprve později se dověděl, že měl ujednati ně-